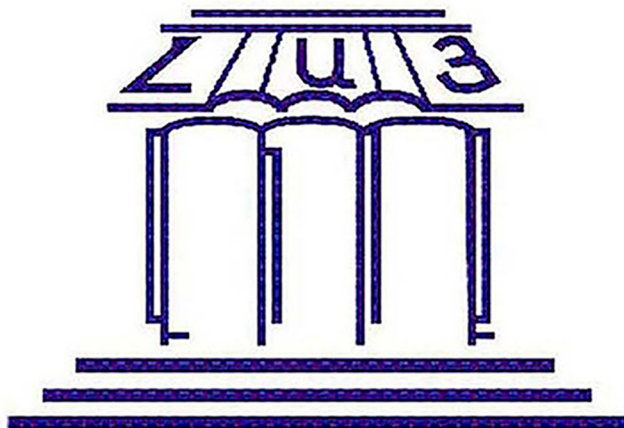

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

421

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
МАТЕМАТИЧЕСКОГО
АНАЛИЗА
СССР

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ՀՐԱ-
ՏԱՐԱԿԵԼՈՒ ՅԵՎ ՆՐԱՆՑ ԽԱԽՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՅԵՆԹԱՐԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

[Հաստատված է համայն Վրաստանի կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի և Վրաստանի ՍՍՀ. Ժողովրդական Կոմիտեաների խորհրդի կողմից 1931 թ. սեպտեմբերի 17-ին (ՎՍՍՀ Ո. Ժ. 1931 թ. № 20, հոդ. հոդ. 206, 209) մինչև 1932 թ. դեկտեմբերի 31-ը կատարած փոփոխություններով]

I. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Գյուղական խորհուրդներն իրավունք ունեն հրատարակել պարտադիր վորոշումներ, վորոշուցով իրենց յենթակա տերիտորիայի սահմաններում բնակչության համար, նաև հիմնարկությունների, ձեռնարկությունների և կազմակերպությունների համար սահմանում են վորոշ պարտավորություններ, վորոնց խախտումը առաջ է բերում մեղապարտների համար պատասխատատվություն վարչական կամ քրեական կարգով:

2. Պարտադիր վերոշումները չպետք է հակասեն որեւէ քննարկին, նաեւ վերադաս խորհուրդների և գործադիր կոմիտեների, ժողովրդական կոմիտեների և այլ կենտրոնական մարմինների վերոշումներին, հրահանգներին և այլ ակտերին և չպետք է կրկին հիշյալ ակտերի բովանդակությունը:

3. Գյուղական խորհուրդներն իրավունք ունեն հրատարակել պարտադիր վորոշումներ միայն հետևյալ հարցերի վերաբերյալ՝

ա) հեղափոխական կարգի և հասարակական ապահովութեան պաշտպանութեան մասին.

բ) պետական, հասարակական և մասնավոր գույքի պաշտպանության մասին.

գ) հրդեհընդեմ միջոցների անցկացնելու մասին.

դ) տարեբային աղետների դեմ պայքարի մասին

յե) համաճարակներէ, պաճարախտի և բուշսերի

պալքարի մասին. զհասարարներէ զեմ

352

4-21

- զ) հարձակումները դեմ պայքարի մասին.
- կ) բարեկարգութեան մասին.
- ը) ցանքսերը, մարգագետիններն և առհասարակ բուսականութիւնը փշանալուց կամ արածավերից պաշտպանելու մասին.

թ) անցնող գործերը բնակարաններում տեղավորելու մասին:

4. Յեթե անհրաժեշտ և հրատարակել պարտադիր վորոշում այնպիսի հարցերի վերաբերյալ, վորը չի նշած 3-րդ հոդվածում, գյուղական խորհուրդը պետք է այսպիսի վորոշում հրատարակելու համար խնդրի համապատասխան ռաշոնական գործադիր կոմիտեներին կամ քաղաքային խորհուրդներին:

5. Պարտադիր վորոշումը կարելի չի հրատարակել մի տարից փոշ ավելի ժամանակով նրա գործադրութեան ղեկու ուրից հաշված:

Ներգործութեան ժամանակը անցնելուց հետո պարտադիր վորոշումը կորցնում է իր ուժով, յեթե նորից չհաստատի և չհրատարակի այն մարմինը, վորը հրատարակել է այդ վորոշումը:

6. Պարտադիր վորոշումը պետք է ընդունված լինի գյուղական խորհուրդի (կամ նրա նախագահութեան) նիստին և ստորագրված լինի գյուղական խորհրդի նախագահի և քարտուղարի կողմից:

7. Պարտադիր վորոշման մեջ պետք է նշած լինի՝

- ա) նրա «պարտադիր վորոշում» անվանումը.
- բ) նրան հրատարակող գյուղական խորհրդի անունը.
- գ) հրատարակութեան ժամանակը—տարին, ամիսը և օրաթիվը.
- դ) այն տերիտորիան, վոր վրա տարածվում է նրա ներգործութեանը, ընդ սմին նա կարող է տարածվել թե՛ տվյալ գյուղական խորհրդին յենթակա ամբողջ տերիտորիայի վրա, թե՛ նրա մի վորոշ մասի վրա, վորը պետք է ձիշտ նշված լինի վորոշման մեջ.
- յե) այն անձանց, հիմնարկութեանների, ձեռնարկութեանների շրջանները՝ վորոնց վրա տարածվում է վորոշումը, ընդ սմին նա կարող է տարածվել թե՛ տվյալ տերիտորիայի ամբողջ բնակչութեան, նրա վրա գտնվող հիմնարկութեանների, ձեռնարկութեանների և կազմակերպութեանների վրա, թե՛ վորոշ խմբերի վրա.

զ) վորոշումով սահմանվող պարտավորութեանները.

է) պատասխանատվութեանը վորոշած պարտավորութեանների խախտման համար, վարչական կարգով, թե քրեական կարգով (հոդ. 10), հիշատակելով այն պատժի տեսակն և չափը, վորը կարելի չի նշանակել խախտողին.

ը) վորոշման ներգործութեան ժամկետը (հոդ. 5) և այն ժամկետը, վորի հետո նա ուժի մեջ է մտնում (հոդ. 8):

8. Պարտադիր վորոշումը պետք է հրատարակվի ի հանուր գիտութեան հայտարարելով ընտրողների ժողովներում և փակցնելով տեսանելի տղին:

տեղերում գյուղխորհուրդների, խրճիթ-ընթերցարանների, գյուղացիական ինքնուրույնութեան ընկերութեանների կոմիտեների շենքերի վրա և այլն և ուժի մեջ է մտնում հրապարակելուց հետո տասն օրվա ընթացքում, յեթե պարտադիր վորոշման մեջ չի ցույց տրված ավելի ուշ ժամկետ:

Անհետաձգելի դեպքերում, այն է՝ տարրերային դժբաղդութեանների, համաճարակի, պաճարախտի և անցնող գործերին բնակարաններում տեղավորելու դեպքերում կարելի չի կրճատել վերոհիշյալ ժամկետը, նաև պարտադիր վորոշումը կիրականութեան ղեկ հրապարակման օրից, սակայն պարտադիր վորոշումը չի կարելի կիրարկել վորոշման ղեկ նախ քան նրա հրատարակելը:

Ստորագրելուց հետո յերեք օրվա ընթացքում պարտադիր վորոշման պատճենը պետք է ուղարկվի ի գիտութեան վերադաս ռաշոնական գործադիր կոմիտեին կամ քաղաքային խորհրդին, ըստ պատկանելույն և ռաշոնական դատախազին:

II. ՊԱՏԻՃՆԵՐ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ ԽԱՆՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

10. Պարտադիր վորոշումը խախտելու համար պատասխանատվութեանը սահմանվում է որենքով (դատական կամ վարչական կարգով) և բ) նույն պարտադիր վորոշումով (վարչական կարգով):

Ծանոթութեան.— Հիմնարկութեանների, ձեռնարկութեանների և կազմակերպութեանների պաշտոնյաները պարտադիր վորոշումները խախտելու համար պատասխանատվութեան են կրում մասնավոր անձանց հավասար:

11. Գյուղական խորհուրդների պարտադիր վորոշումներով այն վորոշումների խախտման համար սահմանվում են հետևյալ վարչական պատիժ

- ա) տասը ուրբուց փոշ ավելի տուգանք և
- բ) հարկադիր աշխատանք հինգ օրից փոշ ավելի ժամանակով:

12. Այն դեպքում, յերբ նպատակահարմար չի տուգանքի կամ հարկադիր աշխատանքի կիրառումը, խախտման չնչին լինելու կամ վորոշման մասին խախտողի տեղյակ չլինելու և նման պատճառներով, պարտադիր վորոշման խախտողին կարելի չի հայտնել նախազգուշացում:

III. ՎԱՐՁԱԿԱՆ ՊԱՏԻՃՆԵՐ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

13. Պարտադիր վորոշումը խախտելու դեպքում արձանագրութեանը աղմում են ա) գյուղական խորհրդի անդամը, բ) միլիցիայի աշխատակիցը, գ) գյուղական կատարածուն և դ) այլ պաշտոնյաները, վորոնց այդ իրաւունքը տրված է հատուկ որենքներով:

14. Մեղադրվողին իրավունք է վերապահվում արձանագրության մեջ մտցնել իր բացատրությունը:

Կազմած արձանագրությունը պետք է ներկայացնվի մեղադրվողին և ստորագրվի վկաների և արձանագրություն կազմողի կողմից:

Այն դեպքում, յերբ մեղադրվողը հրաժարվում է արձանագրությունը ստորագրելուց այդ մասին հիշատակվում է արձանագրության մեջ նշելով հրաժարման շարժառիթը:

Մեղադրվողի հրաժարվելը արձանագրությունը ստորագրելուց չի կասեցնում նրա հետագա ընթացքը:

15. Կազմած արձանագրությունն անհապաղ ուղարկվում է գյուղական խորհրդին:

16. Արձանագրությունը ստանալուց հետո գյուղական խորհուրդը վճիռ է հանում գործի կարճման մասին, յեթե մեղադրվողի արարքը յենթակա չէ հետապնդման, կամ մեղադրողին վարչական պատիժ նշանակելու կամ գործը դատարանին ուղարկելու մասին, յեթե պարտադիր վորոշման խախտման համար պատասխանատվություն է սահմանված դատական կարգով (հոդ. 10) կամ յեթե պարտադիր վորոշման խախտմանը միացել է այնպիսի արարք, վորը հետապնդվում է դատական կարգով:

17. Այն դեպքում, յերբ պարտադիր վորոշումը խախտելու մասին գործը դատարանը ընդունել է քննության համար, խախտողը չի կարող նույն արարքի համար պատժվել վարչական կարգով բացի այն դեպքից, յերբ դատարանն ուղարկում է գործը քննելու վարչական կարգով:

18. Այնպիսի խախտումների մասին գործերը, վոր կատարել են ԽՍ. Միության, ԱՍՖՈՀ, ՎՍՈՀ և այլ հանրապետությունների և ինքնավար մարզերի կենտրոնական գործադիր կոմիտեների անդամները, ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդների անդամները, հանրապետությունների և ինքնավար մարզերի դատախազները, ռաջոնական գործադիր կոմիտեների, քաղաքային խորհուրդների և գյուղական խորհուրդների անդամները, դատավորները, դատախազները և քննիչները, նաև ոտար պետությունների զիպլոմատիական և հյուպատոսական ներկայացուցիչները, կաթե փոքրահասակները և մինչև 16 տարեկան հասակ չառած անչափահասները, ներկայացվում են ռաջոնական գործադիր կոմիտեի և քաղաքային խորհուրդների նախագահություններին, ըստ պատկանելության, հետագա ուղղություն տալու համար:

19. Գյուղական խորհրդի պարտադիր վորոշումը խախտելու համար վարչական պատիժ նշանակելու մասին վորոշում կարելի յե կայացնել խախտման որվանից մի ամսվա ընթացքում: Այս ժամկետն անցնելուց հետո, գործը պետք է կարճվի:

Այն դեպքում, յերբ գործը սկզբումը գտնվում էր դատական կրքնչական մարմինների վարույթում մատնանշած ժամկետը հաշվվում գործը վարչական մարմիններին ուղարկելու որից:

20. Վարչական պատիժը չի կարելի նշանակել այնպիսի արարքի համար, վորը թեև խախտում է հանդիսանում կատարելու պահին, բայց վորոշում կայացնելու պահին խախտում չի կարելի համարել պարտադիր վորոշման փոփոխության, վերացման և ներգործության ժամկետն անցնելու պատճառով:

21. Վարչական պատիժ մասին վճիռ կայացնելու ժամանակ գյուղական խորհուրդը պետք է հաշվի առնի կատարած խախտման բնույթը, մեղադրվողի հասակը, սոցիալական վիճակը և նյութական կարողությունը:

22. Վարչական պատիժ նշանակելու մասին վորոշումը պետք է շաղղրվի զբաղվող ձեռով և ստորագրվի գյուղական խորհրդի նախագահի և քաղաքային կողմից: Վորոշման պատճենը պետք է հանձնվի պատիժ յենթարկված անձին, հայտարարելով նրան զանգատարկման և վերաքննության մասին խնդիրը տալու կարգն և ժամկետը:

23. Նույն կարգով գյուղական խորհուրդները վարչական պատիժ են նշանակում ռաջոնական գործադիր կոմիտեների և քաղաքային խորհուրդների պարտադիր վորոշումները խախտելու համար այն դեպքերում, յերբ պարտադիր վորոշումները խախտելու համար պատիժ նշանակելու իրավունք վերապահված է իրենց նույն պարտադիր վորոշումներով:

Այս դեպքում գյուղական խորհուրդները իրավունք ունեն պատիժ նշանակելու սույն կանոնադրության 11-րդ հոդվածում նշած սահմանների և քաղաքային խորհուրդներում, յեթե ռաջոնական գործադիր կոմիտեների և քաղաքային խորհուրդների պարտադիր վորոշումներում չեն սահմանված ավելի փոքր պատիժ:

Այն դեպքում, յերբ գյուղական խորհուրդը անհրաժեշտ է համարում նշանակել պատիժ ավելի մեծ չափով, քան այդ վերապահված է իրեն, պատիժ չնշանակելով գործը ներկայացնում է ռաջոնական գործադիր կոմիտեին, քաղաքային կամ քաղաքային ռաջոնական խորհրդին կից գտնվող վարչական պատիժներ նշանակող համապատասխան հանձնաժողովին (վարչական պատիժների կանոնադրություն հոդ. 4 — ՎՍՈՀ Ո. Ժ. № 24, հոդ. 286):

[1932 թ. հոկտեմբերի 28-ին (Ո. Ժ. 1932 թ. № 24, հոդ. 238)]:

IV. ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՊԱՏԻՋՆԵՐ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ ԳԱՆԳԱՏԱՐԿԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

24. Վարչական պատիժ նշանակելու մասին վորոշման պատճենը հանձնելուց հետո հինգ որվա ընթացքում պատիժ յենթարկված անձը կարող է այս վորոշման դեմ զանգատ ներկայացնել համապատասխան ռաջոնական գործադիր կոմիտեի կամ քաղաքային խորհրդի նախագահությանը, ըստ պատկանելության:

[1932 թ. հոկտեմբերի 23-ին (ՎՍՈՀ Ո. Ժ. 1932 թ. № 24, հոդ. 238)]:

25. Գանգատը կարելի չէ տալ, թե գյուղական խորհրդի միջոցով, թե անմիջապես ռազոնական գործադիր կոմիտեյի կամ քաղաքային խորհրդի նախագահութեանը:

Այն դեպքում, յերբ գանգատը արվում է գյուղական խորհրդի միջոցով, այս վերջինը պարտավոր է յերեք օրվա ընթացքում ներկայացնել գանգատը ըստ պատկանելության գերծի հետ միասին կամ վերաքննել պատիժ նշանակելու մասին իր վորոշումը, յեթե գանգատ տալու հետևանքով յերկուսն են դալիս նոր հանգամանքներ: Առաջին դեպքում գյուղական խորհուրդը կարող է կցել իր բացատրությունները:

[1932 թ. հոկտեմբերի 23-ին (ՎՍՊՀ Ո. Ժ. 1932 թ. № 24, հոդ. 238):]

26. Դատախազական հսկողութեան մարմինները իրավունք ունեն բողոքարկել վարչական պատիժներ նշանակելու գործը կարճելու մասին վորոշումները:

27. Սահմանած ժամկետին (հոդ. 24) պատիժ նշանակելու մասին վորոշման դեմ գանգատ տալը կամ դատախազի բողոքը կասեցնում է պատիժ նշանակելու մասին վորոշման ի կատար ածումը:

[1932 թ. հոկտեմբերի 23-ին (ՎՍՊՀ Ո. Ժ. 1932 թ. № 24, հոդ. 238):]

28. Վարչական պատիժ նշանակելու մասին վորոշումը վերաքննելիս, վարչական պատիժը կարելի չէ փոխարինել նրա այլ տեսակով, սակայն ավելացնելով պատժի ծանրությունը, հետաձգել կատարումը կամ բոլորովին վերացնել, իսկ զրամական պատիժները մասնատել:

Վորոշման պատճենը արվում է մեղադրվողին, իսկ յեթե վորոշումը կայացել է գատախազական հսկողութեան անձի բողոքի հետևանքով, պատճենը ուղարկվում է և այս վերջինին:

[1932 թ. հոկտեմբերի 23-ին (ՎՍՊՀ Ո. Ժ. 1932 թ. № 24, հոդ. 238):]

29. Նախադատ անկանոն պատիժ նշանակելու համար պատիժ նշանակողը յենթարկվում է քրեական պատասխանատվութեան քրեական օրենսգրքի 114 հոդ. հիման վրա:

30. Գանգատի կամ բողոքի հետևանքով ռազոնական գործադիր կոմիտեյի կամ քաղաքային խորհրդի նախագահութեան կողմից կայացրած վորոշումը վերջնական է և յենթակա չէ հետագա բողոքարկման:

[1932 թ. հոկտեմբերի 23-ին (ՎՍՊՀ Ո. Ժ. 1932 թ. № 24, հոդ. 238):]

V. ՎԱՐՁԱԿԱՆ ՊԱՏԻՋՆԵՐ ՆՇԱՆԱԿԵՑՈՒ ՄԱՍԻՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄՈՒՆԵՐԻ Ի ԿԱՏԱՐ ԱԾԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

31. Վարչական պատիժներ նշանակելու մասին վորոշումը գյուղական խորհուրդներն ի կատար են ածում միլիցիայի կամ գյուղական կատարածուի միջոցով:

32. Վարչական պատիժ նշանակելու մասին վորոշումն ի կատար ածելու պետք է ձեռնամուխ լինել յոչ ուշ քան յերկու ամսվա ընթացքում, հաշվելով վորոշման ուլթի մեջ մտնելու օրից: Այն վորոշումը, վորի ի կատար ածման համար ձեռնամուխ չեն յեղել վերոհիշյալ ժամկետի ընթացքում, կորցնում է իր ուլթը:

Ծանոթություն.— Պատիժ նշանակելու մասին վորոշումը համարվում է ուլթի մեջ մտած գանգատարկման համար սահմանած ժամկետն անցնելուց հետո (24 հոդ.), յեթե գանգատ կամ բողոք չեն արկված:

Ռազոնական գործադիր կոմիտեյի կամ քաղաքային խորհրդի նախագահութեան կողմից բողոքի կամ գանգատի հիման վրա (հոդ. 30) կայացրած վորոշումը ուժ է ստանում վորոշում կայացնելու պահին:

[1932 թ. հոկտեմբերի 23-ին (ՎՍՊՀ Ո. Ժ. 1932 թ. № 24, հոդ. 238):]

33. Այն դեպքում, յերբ վարչական պատիժ է նշանակվում տուգանքի ձևով, խախտողը պետք է տուգանքի գումարը ներկայացնի, ստանալով համապատասխան ընկալագիր, գյուղական խորհրդին կամ պետական բանկի տեղական գործակալությանը տասն օրվա ընթացքում հաշվելով այն օրից, յերբ հայտարարված է պատիժ նշանակելու մասին վորոշումը:

Բանկորի կամ ծառայողի վրա վարչական կարգով դրած տուգանքի հարկադիր գանձումը չի կարելի դարձնել աշխատավարձի վրա, վոր հասնում է վարձողից:

34. Հարկադիր աշխատանքների ձևով պատժի յենթարկվածին գյուղական խորհուրդը ուղարկում է հասարակական նշանակություն ունեցող ձրի աշխատանքների համար (կամուրջների, հիվանդանոցների, դպրոցների, ճահապարհների նորոգման և այլն):

35. Այն դեպքում, յերբ հարկադիր աշխատանքների ձևով պատիժ է նշանակվում բանվոր-գյուղացիական կարմիր բանակի շարքերում գտնվող զինվորական ծառայողներին, վորոշումը ներկայացնվում է ռազոնական գործադիր կոմիտեյին կամ քաղաքային խորհրդին, ըստ պատկանելության, ուղարկելու համար համապատասխան զորական հրամանատարութեանը:

36. Գյուղական խորհուրդը վարչական պատժի մասին վորոշումը ի կատար ածելու ժամանակ, կարող է փոխարինել պատժի մի տեսակը մյուս

սով, սակայն առանց ավելացելու պատժի ծանրութիւնը, հետաձգել կա
տարումը, պակասեցնել չափը, կամ բոլորովին վերացնել նաև մասնատ
դրամական վճարները:

37. Վարչական պատիժը ի կատար չի ածվում, իսկ սկսածը ի կատար
ածումը կարճվում է, յեթե այն արարքը, վորի համար պատիժ է նշանա
ված, թեև խախտում եր հանդիսանում կատարման պահին, բայց հետո
դաշյում խախտում չի համարվում պարտադիր վորոշման փոփոխութեան, վ
րացման, կամ նրա նե րգործութեան ժամանակը անցնելու պատճառով:

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
СОПОЗВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

352
4-21

ՊԱՆԿՐԱՅՏՐԵՍՏԻ I-ԻՆ ՏՊԱՐԱՆ

Գլավիւր 205.

Պատվեր 356.

Օրվա 200.

ՀՀ Ազգային գրադարան

